EVANGHELIA

după

Marcu

capitolele 1-8

ghid devoțional

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Capitolele 1-8

Ghid devoţional

BISERICA METANOIA ARAD

2018

Evanghelia după Marcu
Ghid devoţional

© Biserica Creştină Baptistă Metanoia Arad, 2018
Departamentul de învățătură (în colaborare cu Emil Bartoș)

Str. Tribunul Dobra Nr. 8, Arad
www.bisericametanoia.ro

Calendar de studiu

Septembrie – Decembrie 2018

Evanghelia după Marcu

Săptămâna	***Lecția***	***Pasajul***	***Titlul***
3-9 Sept.	–	***Introducere Marcu***	
10-16 Sept.	1	1:1-13	Evanghelia lui Isus
17-23 Sept.	2	1:14-3:6	Misiunea lui Isus
24-30 Sept.	3	3:7-6.6	Învăţătura lui Isus
1-7 Oct.	4	6:7-8:26	Compasiunea lui Isus
6-13 Oct.	5	7:1-23	Curajul lui Isus
14-21 Oct.	–	–	
22-28 Oct.	6	8:27-9:13	Divinitatea lui Isus
29 Oct. - 04 Nov.	7	9:14-10:52	Ucenicii lui Isus
5-11 Nov.	8	11:1-12:44	Autoritatea lui Isus
12-18 Nov	9	13:1-37	Revenirea lui Isus
19-25 Nov.	10	14:1-15:15	Suferinţele lui Isus
26 Nov. - 02 Dec.	–	–	
3-9 Dec.	11	15:16-47	Jertfa lui Isus
10-16 Dec.	12	16:1-8 (20)	Învierea lui Isus

Scurtă introducere la Evanghelia după Marcu

Evanghelia după Marcu este considerată de majoritatea specialiștilor în Noul Testament drept prima Evanghelie scrisă. Structura cărții și faptul că este cea mai scurtă Evanghelie par, de asemenea, să susțină ideea că a stat la baza structurii pentru scrierea celorlalte Evanghelii sinoptice (Matei și Luca).

Autorul ei, Marcu, se presupune că avea legături strânse cu apostolul Petru, ceea ce justifică și includerea ei în canonul biblic. Nu știm sigur când și-a scris Marcu Evanghelia, dar opiniile celor mai mulți exegeți plasează scrierea între anii 50 și 60 d.Cr. Nu știm sigur nici care au fost destinatarii inițiali ai Evangheliei. Totuși, într-o scriere de-a lui Clement de Alexandria, citat de Eusebiu în *Istoria eclesiastică*, acesta menționează că destinatarii ar fi fost creștinii din Roma, de aici și accentul pus de Marcu pe tema suferinței (vezi laitmotivul chemării la jertfă al ucenicilor în 1:17, 20; 2:14; 10:28). Scopul prezumtiv al Evangheliei, așadar, ar fi încurajarea creștinilor care treceau prin încercări din pricina credinței lor în Isus Cristos.

Din punct de vedere **topografic**, Evanghelia este împărțită în două mari părți: prima parte se ocupă de începutul lucrării lui Isus în Galileea (1:1-8:26), iar a doua parte cu călătoria lui Isus la Ierusalim și finalul lucrării Lui acolo (8:27-16:8). Marcu însă nu pare că și-a propus o împărțire a materialului în două, deși secțiunea din mijlocul cărții (8:27-9:13) indică un interval de timp scurt în care a avut loc o turnură principală în misiunea lui Isus.

Din punct de vedere **tematic**, tema Evangheliei ca vestea bună a mântuirii domină întreaga scriere. Evanghelia lui Isus Cristos este un secret deschis spre cunoaștere tuturor care aveau „urechi de auzit", adică erau gata să asculte adevărul rostit de Isus. Specific lui Marcu este faptul că aranjarea materialului ales de el ca și conținut al Evangheliei nu este totdeauna prezentat în ordine cronologică. Mai degrabă, bănuim că Marcu și-a aranjat materialul în mod intenționat în secțiuni tematice. Astfel, găsim secțiunea formată din capitolele 2 și 3 dominată de tema conflictelor, sau întreg capitolul 4 care include evident tema pildelor, în timp ce capitolul 13 concentrează tema revenirii. Mai sunt și alte teme recurente, cum ar fi tema Fiului Omului, a Împărăției lui Dumnezeu, a uceniciei, a miracolelor sau a autorității lui Isus ca Mesia. De remarcat și invazia de verbe în scriere, ceea ce ne atrage atenția la faptul că în Marcu vom găsi mai multă acțiune decât învățătură.

Studiul fiind limitat la 12 săptămâni, au fost alese 12 lecții mai mult tematice, ceea ce corespunde cu stilul de prezentare a Evangheliei folosit de Marcu. Toate lecțiile sunt aranjate la fel. Se începe cu textul de bază, apoi se continuă cu structura lecției și explicarea sau interpretarea lecției. Acolo unde s-a considerat necesară atașarea unor explicații suplimentare, s-au inclus, din loc în loc, comentarii teologice. Deoarece Evanghelia după Marcu este puternic cristocentrică, fiecare lecție are inclusă la final o parte aplicativă în care se va scoate în evidență ceva din caracterul și lucrarea lui Isus Cristos. O bibliografie selectivă încheie ghidul de studiu.

Notițe

LECȚIA 1

Titlul lecției: EVANGHELIA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 1:1-13

STRUCTURA LECȚIEI

Prologul sau introducerea la Evanghelia după Marcu pune bazele înțelegerii întregii scrieri (1:1). Se începe cu o declarație a scopului scrierii: Evanghelia sau vestea bună despre Isus Cristos.

Tot ce urmează se subordonează acestui scop al lui Marcu, să ne prezinte **cine este Isus**. Așa începe Evanghelia, așa trebuie prezentată oricărui om. Evanghelia începe cu Isus Cristos, care este **Fiul lui Dumnezeu**. Numele acesta asociat lui Isus va fi prezent mereu în Evanghelie (1:11; 3:11; 5:7; 9:7; 14:61; 15:39).

În această primă secțiune, avem trei paragrafe concise, legate între ele de scopul scrierii, anume prezentarea **Evangheliei lui Isus Cristos**. (Unii exegeți văd în această afirmație chiar titlul scrierii.)

Marcu se ocupă de trei evenimente pregătitoare misiunii lui Isus: (1) propovăduirea lui Ioan Botezătorul, (2) botezul lui Isus și (3) ispitirea Lui.

Față de ceilalți evangheliști, atunci când prezintă cele trei momente preliminare înaintea intrării lui Isus în lucrare, Marcu nu intră în detalii. De pildă, ispitirea lui Isus este doar amintită, fără să elaboreze cele trei tipuri de ispitiri, cum o fac Matei și Luca. De asemenea, botezul lui Isus are informații minime. Interesant este că toate evenimentele au loc în pustiu.

EXPLICAREA LECȚIEI

Avem trei evenimente de explicat:

(1) Cine a fost Ioan Botezătorul?

Întrebarea 1: Cum îl descrie Marcu pe Ioan Botezătorul și lucrarea pe care acesta o face? Ce altceva mai știi despre Ioan Botezătorul (în conformitate cu alte pasaje din Scriptură) și cu ce personaj din Vechiul Testament se asemăna el?

_____

_____

_____

Marcu începe să scrie despre cine este și ce urma să facă Isus Cristos prin a apela la profeți. Este un semnal clar dat cititorilor că Evanghelia lui este direct legată de mărturia Vechiului Testament. Înainte ca Ioan Botezătorul să-și înceapă lucrarea, au existat profeții despre lucrarea lui. Ele vorbeau deschis despre un **sol** al lui Dumnezeu, care va pregăti calea pentru Unsul sau Mesia, un **glas**

care va anunța venirea lui Mesia (1:2). Textele la care face aluzie Marcu (Exod 23:20, Isaia 40:3 și Maleahi 3:1), reprezintă toate scrierile majore cunoscute și acceptate de evrei: Tora, Profeții Mari și Profeții Mici.

Interpretarea clasică a profeției (1:2-3):

- Cel care trimite solul este Dumnezeu
- Solul trimis este Ioan
- Cel vizat este Isus, Mesia

Cine era Ioan? Întâi, Marcu ni-l prezintă pe Ioan doar ca un **sol**, sau ca un ambasador, un precursor al lui Isus. Nu ne spune nimic despre originile lui sau despre caracterul lui. Pe Marcu îl interesează doar să ne uităm la Ioan ca înainte-mergătorul lui Isus. Doar Isus conta în narațiune. Evanghelia se va ocupa direct și numai de misiunea lui Isus.

Apoi, Marcu ni-l prezintă pe Ioan Botezătorul ca un **glas** din vechime, văzut de Isus și de alți iudei ca întruchiparea lui Ilie. Același mesaj radical ca al lui Ilie, același stil autoritar. Ce glăsuia Ioan?

(a) Propovăduia botezul pocăinței spre iertarea păcatelor
(b) Propovăduia despre venirea iminentă a lui Mesia

Ioan nu a uitat nicio clipă că a fost chemat pentru o lucrare diferită și precisă. Mandatul lui era acela de a fi un simplu precursor care să pregătească calea pentru Isus. Nu el era centrul planului divin, ci Isus. Isus urma să aibă o putere mai mare decât el (1:7) și să facă lucrări mai mari decât el (1:8). De aceea, Ioan a ținut să precizeze:

- „După mine vine Cel ce este mai puternic decât mine” – în sens de acceptare a autorității și superiorității.
- „Nu sunt vrednic să mă plec să-I dezleg curelele încălțămintei” – un semn al umilinței și subordonării (în tradiția evreiască de atunci, ucenicii rabinilor nu aveau voie să facă acest gest!)

***Comentariu teologic*: Botezul lui Ioan**

Practica scufundării în apă (botezul) ne trimite la ritualuri pre-creștine a unor popoare din Orientul Apropiat, incluzând evreii. În cazul evreilor, sunt dovezi care trimit la ritualul spălării, sau la botezul prozeliților. De aceea, unii istorici leagă botezul pocăinței practicat de Ioan cu alte forme de botez din anumite grupări religioase izolate, cum ar botezul ca inițiere în credință din comunitatea de la Qumran. Deosebirea însă este evidentă: botezurile înainte de Ioan erau pentru cei ce se pregăteau de închinare, pe când botezul lui Ioan era pentru cei ce se pocăiau. Mai degrabă, botezul lui Ioan era o extensie a reînnoirii legământului cu Dumnezeu prin pocăință (*metanoia*) pentru sfințire personală (cf. Exod. 19:10).

Întrebarea 2: Citește Romani 6:3-4. Care este diferența dintre botezul lui Ioan și botezul creștin?

_____

_____

_____

_____

(2) De ce s-a botezat Isus?

Despre viața lui Isus înainte de botez, Marcu nu ne spune nimic. Sare direct la apariția unui oarecare Isus din Nazaretul Galileii, care cere să fie botezat de Ioan. Nu știm nici motivul pentru care Isus a cerut să fie botezat de Ioan. Știm doar că Ioan L-a botezat pe Isus și „îndată" - adică imediat după botez, când ieșea Isus din apă - s-au deschis cerurile. Deschiderea cerurilor era un semn că Dumnezeu urma să vorbească.

Apoi, Duhul Sfânt S-a coborât peste Isus. Tatăl din cer I-a dat Fiului Duhul Său în putere ca să-L echipeze și să împlinească ce avea de împlinit. Când Isus se ridică din apă, Duhul se coboară peste El.

Întrebarea 3: Începutul Evangheliei are în prim plan botezul. Ce semnificaţie are pentru tine botezul și cum te raportezi în acest moment la el?

_____

_____

_____

_____

Comentariu teologic **– Coborârea Duhului ca un porumbel**

Coborârea Duhului confirmă întâi ceea ce a spus Ioan despre Isus, anume că „va boteza cu Duhul Sfânt". Botezul lui Ioan, aplicat evreilor, era simbolic și provizoriu. El prevedea că Isus aducea un altfel de botez. Ioan boteza cu apă, Isus urma să boteze cu Duhul Sfânt (1:8; cf. Ezech. 36:25-27). Era încă o afirmație a

superiorității lui Isus și subordonării lui Ioan. Botezul în apă, ritualic, simbolic, era inferior botezului cu Duhul, spiritual, transformator. Apoi, faptul că Duhul s-a coborât peste Isus trimite la lucrarea creatoare a Duhului lui Dumnezeu. La actul creației, de exemplu, citim în Geneza 1:2 că Duhul se mișca pe deasupra apelor, în sens de „clocire" pentru a da viață. La fel a fost în cazul nașterii lui Isus din fecioara Maria, când îngerul a anunțat-o că „Duhul Sfânt se va coborî peste tine, și puterea Celui Preaînalt de va umbri" ca să dea viață Sfântului lui Dumnezeu. Unde vine Duhul, acolo vine și viața. Dar Duhul lui Dumnezeu nu se poate vedea pentru că este natură dumnezeiască, deci imaterial. De aceea, când Marcu spune „ca un porumbel" trebuie să înțelegem ca Duhul S-a apropiat de Isus așa cum s-ar apropia un porumbel. Nu Duhul arăta ca un porumbel, ci coborârea era ca a unui porumbel.

Nu doar atât, dar Isus aude un glas din cer: „Tu ești Fiul Meu preaiubit..." – ca să justifice că, într-adevăr, El este Fiul lui Dumnezeu (1:1). Divinitatea lui Isus nu este afirmată doar de Marcu și Ioan, ci de Însuși Tatăl din cer.

Avem adunate deja mai multe motive pentru care Isus a fost botezat:

- Botezul întărea lucrarea lui Ioan.
- Botezul lui Isus arăta identitatea Lui divină. Tatăl a arătat tuturor cine este „Cel mai puternic" (1:7).
- Botezul a fost împuternicirea Fiului prin Duhul pentru lucrarea care Îi stătea înainte.
- Faptul că Isus a acceptat botezul pocăinței, deși nu făcuse niciun păcat, arată că El S-a identificat cu umanitatea și cu păcatele poporului Său Israel.

- Isus a acceptat botezul ca semn al ascultării de Tatăl.

(3) De ce a fost ispitit Isus?

Isus se afla încă în perioada de pregătire pentru misiune. A fost botezul, urma ispitirea. Marcu ne relatează că, imediat după botez, Isus a fost mânat de Duhul în pustiu, unde a fost ispitit de Satan. Acolo, Dumnezeu a trimis îngerii Lui ca să-L slujească.

Ispitirea, în context, apare ca încercarea lui Satan de a-L determina pe Isus să-Și abandoneze misiunea. Dar, după patruzeci de zile în pustiu, Isus a ieșit biruitor și Și-a putut începe misiunea pe pământ. A fost un test de pregătire dificil pentru ce urma, dar Isus a dovedit că El este „Cel Puternic", care va putea restaura întreaga creație.

Comentariu teologic **– Isus în pustiu**

Limbajul Evangheliei lui Marcu care descrie ispitirea lui Isus (1:12-13) este intens și sugerează starea de conflict între Isus și Satan. Pustiul simboliza în trecutul poporului Israel ori un loc de scăpare datorită robiei, ori un loc de întâlnire cu Dumnezeu. În cazul lui Isus, pustiul era un loc al ispitei. Duhul care a fost prezent la botez, este același Duh care îl mână apoi pe Isus în pustiu. Puterea Duhului în Isus L-a făcut victorios, deci a dovedit că este mai puternic decât Satan. Cine este condus de Duhul, devine victorios în lupta contra celui rău.

Întrebarea 4: Ai fost ispitit vreodată să îți abandonezi misiunea? Împărtășește grupului ce atitudine ai avut în timpul ispitei și ce ai învățat (cum ai fost schimbat). Sau, dacă treci acum printr-o experiență asemănătoare, cum crezi că vrea Dumnezeu să răspunzi?

_____

_____

_____

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

(1) Isus din Nazaret este Mesia!

Scopul celor trei pasaje analizate până acum a fost să adeverească faptul că Isus Cristos, personajul principal al Evangheliei lui Marcu, este Mesia cel promis, Unsul lui Dumnezeu și Fiul lui Dumnezeu.

Întrebarea 5: Cine este Isus pentru tine?

_____

_____

_____

(2) Isus este pregătit să-Și înceapă misiunea pe pământ

Tot ce s-a descris în primele paragrafe din Marcu figurează ca o etapă pregătitoare înainte de a începe misiunea adevărată. Prezentarea lui Isus a luat sfârșit. Urma începerea misiunii concrete printre oameni.

Întrebarea 6: Pentru Marcu, Evanghelia **începe** cu Isus Cristos, care este Fiul lui Dumnezeu. Gândește-te ce reprezintă pentru tine Evanghelia și cum ai putea să o prezinți celor care nu o cunosc.

Cui voi vorbi despre Evanghelie/despre Isus Cristos?

_____

Când?

_____

Ce/cum voi spune?

_____

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.
** Ține cont că ceea ce contează nu este cantitatea, ci calitatea. Este de preferat să lucrezi la un domeniu specific al vieții și să o faci bine, decât să îți propui să faci mai multe, dar fără să ajungi la o finalitate.*

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

Notițe

LECȚIA 2

Titlul lecției: MISIUNEA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 1:14-3:6

STRUCTURA LECȚIEI

O nouă secțiune în Evanghelia după Marcu începe cu deplasarea lui Isus în regiunea Galileii și demararea lucrării de predicare a Evangheliei lui Dumnezeu (1:14). Galileea a devenit pentru o lungă perioadă „terenul de lucru al Evangheliei" pentru că aici Isus a făcut primele vindecări și a învățat prima oară poporul, demonstrând puterea Împărăției pe care a adus-o.

Întrebarea 1: Această secțiune are în vedere începutul lucrării lui Isus în Galileea. Citește întregul text al lecției și notează mai jos paragrafele/tablourile pe care le regăsești, precum și evenimentele care sunt descrise în acestea:

Paragraf	***Eveniment (ideea centrală)***
(Exemplu): Mc 1:14-15	Isus proclamă Evanghelia (Începutul propovăduirii lui Isus)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

EXPLICAREA LECȚIEI

(1) Isus și prima predică

Primul mesaj al lui Isus, imediat după botez, anunță un eveniment central în planul lui Dumnezeu: venirea Împărăției „când s-a împlinit vremea". Isus anunță iminența venirii Împărăției lui Dumnezeu, împreună cu necesitatea pocăinței și credinței (1:15). Este un fel de rezumat al predicării lui Isus și al conținutului Evangheliei. Pentru că Împărăția e aproape, pocăința și credința sunt absolut necesare ca să poți intra în ea.

***Comentariu teologic*: Împărăția lui Dumnezeu**

Tema Împărăției lui Dumnezeu apare des în Evanghelia după Marcu (4:11,26,30; 9:1,47; 10:14-15,23-24; 12:34; 14:25; 15:43). Venirea ei este la timpul decis de Dumnezeu, nu după calculele omenești, căci ceasul divin este diferit de ceasul uman. Conform profețiilor VT, Împărăția venea cu vești bune (cf. Is. 52:7; 61:1) și viza biruința lui Dumnezeu și domnia Lui suverană. Împărăția lui Dumnezeu este prezentată ca un eveniment dinamic, nu

spațial. În contextul NT, ea nu se referă nicidecum la aducerea ordinii politice sau sociale în lume. Venirea Împărăției coincide cu venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, însă cu o agendă complet diferită decât cea a evreilor naționaliști.

(2) Isus și primii ucenici

Isus nu a continuat modelul profeților, sau al lui Ioan - să se izoleze de lume, să predice în pustiu - ci a ales să aibă ucenici în care să se investească. În pasajul următor (1:16-20), Marcu ne prezintă chemarea primilor ucenici (Simon și Andrei, Iacov și Ioan). Două seturi de frați, primii chemați și primii nominalizați în lista viitorului grup (lista completă e în 3:16-19). Chemarea lor poate fi luată ca un **model** de chemare la ucenicie pentru oricine (cf. 8:34). În principiu, a deveni ucenicul lui Isus cere să părăsești ceva și să te încrezi în altceva (sau altcineva); așa cum cei patru au abandonat slujba (și-au lăsat mrejele), posesiunile, familia și L-au urmat pe Isus.

Următorul chemat este Levi (cf. 2:13-17), un evreu care îndeplinea slujba detestată de a colecta taxe pentru Imperiul Roman, dar căruia Isus îi adresează aceeași chemare de a-L urma. Dincolo de această chemare, Isus vrea să transmită și un mesaj. El nu a venit pentru elita religioasă sau anumite categorii mai privilegiate. El a venit pentru *vameși și păcătoși* cu care stă la masă. Cum este posibil acest lucru? Dacă ar fi să împrumutăm limbajul din cazul curățirii leprosului (vezi 1:40-45), singurul om cu adevărat curat care a trăit vreodată a devenit ne-curat pe cruce pentru ca tu și eu, cei ne-curați, să putem fi curățiți, eliberați. Sau, în cuvintele lui Pavel din 1 Cor. 5:21, *Pe Cel ce n-a cunoscut niciun păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El.*

Întrebarea 2: Care sunt oamenii cu care te asociezi cel mai mult: oameni care gândesc ca și tine, sau persoane care gândesc diferit? Cu care dintre aceștia crezi că Isus ar vrea să petreci mai mult timp?

_____

_____

_____

Care sunt câteva moduri în care ai putea să te apropii de acest gen de *proscrișI* cu care Isus își petrecea timpul?

_____

_____

_____

(3) Isus și primele vindecări

Autoritatea lui Isus este recunoscută și consolidată de două lucrări: **învățătură** și **vindecări**. În 1:22, citim că Isus începe să învețe „cu putere", în sens de autoritate sau abilitate de a învăța, nu cum învățau cărturarii sau scribii locului.

Dar, de asemenea, manifestarea cu putere a Împărăției este indicată de Marcu în primele acțiuni ale lui Isus: vindecările. Seria de vindecări începe cu îndrăcitul din Capernaum, continuă cu vindecarea soacrei lui Petru, a leprosului, a paraliticului și, după un intermezzo cu liderii evrei, se încheie cu vindecarea omului cu mâna uscată (un sumar ne este oferit în 1:32-39).

În paralel, vindecările vin una după alta, urmând același șablon:

- (1) Prezentarea contextului imediat;
- (2) Descrierea bolii;
- (3) Intervenția lui Isus (prin cuvânt sau atingere);
- (4) Actul propriu-zis al vindecării;
- (5) Răspunsul celui vindecat sau al martorilor.

Întrebarea 3: În pasajul din 1:21-28, în care Marcu ne relatează vindecarea îndrăcitului din Capernaum, se precizează că duhul necurat știa cine este Isus. Care este diferența dintre *a ști cine este* Isus și *a-L cunoaște* pe Isus (vezi și Iacov 2:19)? Tu în care categorie te afli?

_____

_____

_____

_____

Impactul vindecărilor (mai ales al exorcizării), a dat naștere la reacții normale: „Ce este aceasta?" – „Niciodată n-am văzut așa ceva!" (1:27; 2:12). Până și ucenicii se întrebau: „Cine este Acesta de Îl ascultă chiar și vântul și marea?" (4:41). Este evident că Isus este văzut ca Cel ce are putere peste toate forțele rele care acționează în cosmos și mai ales împotriva omului (1:34, 39). El a venit să restaureze nu doar omul, ci și întreaga creație.

Întrebarea 4: În cazul vindecării paraliticului (cf. 2:1-12), primele cuvinte pe care Isus i le spune acestuia nu au de-a face cu boala sa, ci cu păcatele sale (v. 5). Ce ne spune acest lucru despre cea mai adâncă

problemă – cea mai gravă *paralizie* – care are nevoie de vindecare, nu doar în cel slăbănog/paralitic, ci în noi toți?

_____

_____

_____

***Comentariu teologic*: Vindecările lui Isus**

În contrast cu raționalismul lumii de astăzi, lumea în care trăia Isus accepta mult mai ușor intervenția supranaturală, fie că era vorba de demoni, fie că era vorba de zei. Vindecările lui Isus intră în categoria miracolelor. Miracolul este o intervenție supranaturală în lumea naturală, un act supranatural care anulează sau schimbă anumite legi naturale. Dumnezeu intervine în așa fel încât omul poate observa. În Biblie, orice miracol are un semn, un scop și un mesaj. În cazul nostru, scopul vindecărilor făcute de Isus era dublu: să-I confirme autoritatea divină și să-I întărească învățătura. Important era felul în care Isus făcea vindecările. El nu folosea incantații sau jurăminte, nu țipa, nici nu manipula. Uneori folosea un cuvânt, alteori acte simbolice, dar niciodată nu dorea să atragă atenția. **Tot ce ieșea în evidență era numai personalitatea Lui și mesajul Evangheliei predicate de El**.

Întrebarea 5: Cum experimentezi autoritatea lui Isus în viața ta de credință și în ce domenii ale vieții tale mai ai probleme să recunoști autoritatea Lui?

_____

_____

_____

Poți să te supui în continuare autorității lui Isus, chiar dacă El nu îți răspunde uneori la rugăciuni, sau poate nu te vindecă de bolile sau neputințele tale? Explică-ți răspunsul.

_____

_____

_____

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

De la început, învățăm că misiunea lui Isus a inclus trei tipuri de acțiuni: ucenicizarea, învățătura și vindecarea. Aceste acțiuni I-au conferit autoritate înaintea oamenilor și demonilor. Modelul misiunii lui Isus stă la baza autorității Bisericii.

Cum le aplicăm azi în contextul bisericii locale?

- Ucenicizarea – Mai este formarea de ucenici o prioritate a bisericii?
- Învățătura – Mai este învățătura în biserică însoțită de autoritate?
- Vindecarea – Mai există interes pentru vindecarea bolnavilor în lucrarea bisericii?

În febra acestei misiuni deosebit de importante, dar și în pofida presiunii la care era supus de toți cei care Îl căutau, trebuie să remarcăm faptul că Isus nu a neglijat părtășia cu tatăl Său: *A doua zi dimineaţa, pe când era încă întuneric de tot, Isus S-a sculat, a ieşit şi S-a dus într-un loc pustiu. Şi Se ruga acolo.* (Mc. 1:35).

Întrebarea 6: Care sunt cele 4 verbe pe care Marcu le folosește în acest verset (1:35), pentru a descrie acțiunile lui Isus din acea dimineață? Ce ne spun toate acestea despre prioritățile Lui și ce putem să învățăm referitor la propria noastră umblare cu Dumnezeu?

_____

_____

_____

_____

_____

Meditație – O sfințenie *contagioasă*

În Palestina primului secol, potrivit Legii Vechiului Testament, o persoană bolnavă de lepră era considerată necurată nu numai din punct de vedere fizic, ci și din punct de vedere ceremonial. Prin urmare, dacă te-ai fi atins de un om marcat de o astfel de necurăție deveneai și tu necurat. Necurăția leprei era contagioasă. Necurat + curat însemna tot necurat.

În Evanghelia după Marcu, odată cu venirea Împărăției, acest principiu este inversat. În Marcu 1:40-45, Isus se atinge de un lepros pentru a-l vindeca, însă acest gest nu îl transformă pe Isus în necurat, ci pe lepros, din necurat în curat. În Împărăția lui Dumnezeu, necurat + curat înseamnă acum curat.

Potrivit Vechii Legi, necurăția era contagioasă; potrivit Legii lui Isus, sfințenia este contagioasă. Aceasta este menită nu numai spre vindecarea leproșilor, ci și a noastră, a tuturor, pentru că

toți suntem, în singurul sens care contează, necurați, adică, mânjiți din punct de vedere moral, ne-sfinți.

Isus aduce astfel în ecuație un model complet nou de gândire, în care ne vedem pe noi înșine ***nu ca și oameni curați*** *aflați mereu în pericolul de a ne mânji de necurăție,* ***ci ca oameni necurați/mânjiți de păcat și care au nevoie de curățire****. Iar prin Isus, această curățire este la îndemâna oricui.*

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 3

Titlul lecției: ÎNVĂȚĂTURA LUI ISUS

Textul lecției: 3:7-6:6

STRUCTURA LECȚIEI

Isus a venit să inaugureze o nouă eră în istoria umanității. A venit cu autoritate de sus, recunoscută prin lucrarea lui Ioan, prin botez și prin miracole. Reacțiile nu au întârziat. Conducătorii și învățații evrei I-au supus lucrările și învățăturile la tot felul de teste: despre post, sabat, spălări etc., și în cele din urmă au început să se gândească cum să-L omoare (3:6). În acest context, Capitolele 3-5 din Evanghelia după Marcu aduc în fața cititorului modul în care mulțimile (printre care și ucenicii și cei din familia lui Isus) răspund la prezența și învățătura Sa.

Întrebarea 1: Citiți următoarele paragrafe și notați în fiecare caz reacția oamenilor față de Isus:

Exemplu: **3:7-12** *După El a mers o mare mulţime de oameni...* (v. 7); *...o mare mulţime de oameni, ... când a auzit tot ce făcea, a venit la El. (v.8)*

3:13-19 _____

_____

3:20-30 (în special v. 21) _____

_____

3:31-35 _____

_____

4:1-34 (v.1) _____

_____

(v. 10, 34); _____

_____

5:1-20 (v. 17, v. 18); _____

_____

5:21-43 (v. 21, v. 24) _____

_____

Isus este căutat în mod special pentru a vindeca diferite boli (fiica lui Iair – v. 22-23; femeia bolnavă – v. 27-28);

6:1-6 (v. 3) _____

_____

Întrebarea 2: Gândește-te dacă ai fi trăit pe vremea lui Isus, cât de dispus ai fi fost să-L urmezi așa cum au făcut-o ucenicii? Ce înseamnă pentru tine, astăzi, să-L urmezi pe Isus și ce presupune acest lucru în mod concret?

_____

_____

_____

La acest moment, Marcu se decide brusc să insereze în Evanghelia lui un corp de pilde (sau parabole) pentru a ilustra învățătura lui Isus despre Împărăția lui Dumnezeu (4:1-34). Norodul care-L urma pe Isus avea nevoie de învățătură. Isus învață folosindu-se de pilde ca un excelent mijloc de acomodare la auditoriu, un fel de ilustrații alese în așa fel încât mesajul să poată fi înțeles de toți ascultătorii. Secțiunea pildelor are următoarea structură:

- Introducere în învățătura pildelor (4:1-2)
- Pilda semănătorului (4:3-9,14-20)
- Scopul pildelor (4:10-13)
- Pilda sfeșnicului (4:21-25)
- Pilda cu sămânța (4:26-29)
- Pilda grăuntelui de muștar (4:30-32)
- Concluziile pildelor (4:33-34)

***Comentariu teologic*: Pildele lui Isus**

Aproape o treime din învățătura lui Isus a fost exprimată în pilde. Pilda sau parabola este o tehnică pedagogică de a comunica, de a învăța; este o povestire, o analogie extinsă care caută să convingă și să stimuleze la un răspuns. Pildele lui Isus apar ori ca o

comparație (cum ar fi pilda mărgăritarului), ori ca un exemplu (pilda samariteanului), ori ca o alegorie (pilda semănătorului), ori ca o metaforă (pilda nunții fiului de împărat). O pildă nu este un discurs logic, argumentativ, ci o poveste care indică spre un adevăr. Pildele sunt simple, scurte și simetrice. În Evanghelii, ele apar ca și colecții, aranjate special de evangheliști în text pentru a sublinia anumite învățături importante (cum ar fi Împărăția lui Dumnezeu sau revenirea Fiului Omului) și pentru a determina cititorul sau ascultătorul să ia o decizie față de adevărul comunicat indirect prin pildă. Toate pildele lui Isus au câte un element revelator și/sau tainic în ele.

EXPLICAREA LECȚIEI

Scopul pildelor în această etapă a scrierii lui Marcu a fost pregătirea cititorului pentru a înțelege lucrarea specială a lui Isus. Oamenii de rând, dar mai ales liderii religioși, se întrebau cine este acest tânăr rabin pe nume Isus, care vindecă, stă la masă cu păcătoșii, este gata să dezbată cele mai delicate probleme teologice de atunci, confruntă liderii religioși. Învățătura lui Isus despre Împărăția lui Dumnezeu oferă, dar și pretinde un răspuns.

(1) În contextul larg, Marcu vrea să sublinieze caracterul tainic al Împărăției lui Dumnezeu.

Evreii așteptau Împărăția lui Dumnezeu ca o invazie a unei puteri politice. Isus vine cu o altă perspectivă. Cum lucrează Împărăția? Ce fel de etos aduce ea? Isus folosește metafore simple care au legătură cu viața cotidiană (semănatul, lampa, măsura, rodirea, secerișul etc.).

Întrebarea 3: Citește cele 3 pilde mai scurte din cap. 4 – pilda cu lumina, cu sămânța și cu grăuntele de muștar (v. 21-32). Care este ideea principală a acestor pilde și cum te ajută să înțelegi modul în care Isus descrie Împărăția lui Dumnezeu?

_____

_____

_____

Felul în care lucrează Împărăția lui Dumnezeu este paradoxal. Ea apare, lucrează, se extinde pe baza altor principii decât cele cunoscute sau așteptate de om. Există o dinamică spirituală tainică care asigură forța Împărăției. Ea nu stă în puterea politică, economică sau socială, ci în puterea spirituală dată de Duhul de viață din Cuvântul lui Isus.

(2) În contextul imediat, Marcu vrea să ne dea o mostră despre răspunsurile oamenilor la întrebările legate de identitatea lui Isus.

Cuvântul lui Isus cere răspuns. În pildele Lui, Isus clasifică auditoriul:

- Există ascultătorii din exterior („cei ce sunt afară din numărul vostru” 4:11) și există ascultătorii din interior.
- Cei din exterior se referă la cei ce nu ascultă cuvintele lui Isus, iar cei din interior sunt cei ce ascultă și întreabă pentru a înțelege mai mult.

- Procesul înțelegerii are mai multe etape. Chiar în cazul ucenicilor, ei nu au priceput totul pe loc, ci progresiv.

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Oricine aude învățăturile lui Isus trebuie să dea un răspuns.

Isus S-a folosit de pilde pentru a învăța adevărurile Împărăției lui Dumnezeu. Nimeni nu putea spune că nu înțelege ce învăța El. Simplitatea și acuratețea adevărurilor exprimate de El cereau un răspuns personal. Mulți însă au eșuat în a da răspunsul dorit de Isus (2:16; 3:2; 7:2-5; 11:18; 14:58, 64).

Cazul pildei semănătorului

Pilda este redată și explicată de Isus. Dacă înțelegi această pildă, spune Isus, le poți înțelege și pe celelalte (4:13). Cum interpretează Isus pilda? Pilda vine după ce Isus explică cine sunt cei din familia Lui: „oricine face voia lui Dumnezeu" (3:31-35). Sunt trei elemente în pildă, cu legătură între ele: semănătorul aruncă sămânța, care cade într-un anumit tip de sol/pământ. Accentul pus de Isus este pe tipul de sol, adică de inimă care răspunde la lucrarea seminței, adică a predicării Cuvântului. În context larg, a face voia lui Dumnezeu înseamnă a primi Cuvântul lui Dumnezeu în inima ta, care apoi va aduce rod potrivit cu caracterul lui Dumnezeu.

Întrebarea 4: Citiți Pilda semănătorului și explicația pe care Isus o dă acestei pilde (cap. 4:3-20). În conformitate cu această pildă, ce răspunsuri diferite sunt posibile atunci când Cuvântul lui Dumnezeu este proclamat?

_____

_____

_____

_____

_____

Meditație

Pentru cei care sunt dispuși să ia în considerare afirmațiile Sale, sau poate chiar au luat o decizie formală de a-L urma, Isus îi îndeamnă să se gândească ce tip de pământ reprezintă inima lor. Dacă solul inimii omului este stâncos, bătătorit din cauza neglijării repetate sau poate chiar a respingerii conștiente a lui Dumnezeu, El îndeamnă pe un astfel de om să îngăduie Duhului Său Sfânt să desțelenească acel pământ și să-l facă receptiv la Cuvântul Său. Dacă solul inimii este neprimitor și superficial, El îl îndeamnă să îngăduie Duhului să înlăture rezistența solului stâncos sub care se află dorința de acceptare a Evangheliei, pentru ca astfel omul să primească adevărata credință. Dacă solul inimii omului este infestat de spinii și pălămida îngrijorărilor și a temerilor legate de mersul lumii acesteia, El îl îndeamnă să permită Duhului să-l curățească de tot ce este lumesc și să-l primească fără rezerve sau loialități împărțite. – John F. MacArthur

Întrebarea 5: Care tip de sol din cele descrise de Isus se potrivește condiției tale spirituale din acest moment și de ce? Ce ar trebui să schimbi în viața ta spirituală?

_____

_____

_____

b. Ucenicii lui Isus sunt privilegiați în a înțelege mai bine învățăturile Lui.

În toate pildele plutește un fel de ***taină*** (mesianică?), un secret pe care îl știu doar cei din interiorul Împărăției. Toți au urechi, dar nu toți aud. Toți aud Cuvântul rostit, dar nu toți doresc să-l și înțeleagă.

Totuși, aud și înțeleg numai cei din interior, din Împărăție (cu referire în primul rând la ucenicii Lui!). De ce? Pentru că ei nu doar au auzit Cuvântul, ci l-au și ascultat. Ascultarea îi face să aibă și rod. Singurul act de ascultare care contează este cel care conduce la rodire.

Întrebarea 6: În ce fel te motivează mesajul acestei pilde la a-ți împărtăși credința și altora? Ce îți propui să faci în mod concret ca să fii și tu printre cei care aduc rod?

_____

_____

_____

_____

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 4

Titlul lecției: COMPASIUNEA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 6:7-8:26

STRUCTURA LECȚIEI

Misiunea lui Isus continua cu mare impact asupra oamenilor. Isus făcea vindecări și învăța poporul lucruri noi despre Împărăția lui Dumnezeu. Oamenii alergau la El să audă și să fie ajutați.

În lecția de azi vom cunoaște inima de păstor a lui Isus. Isus a fost plin de milă pentru poporul suferind, dezorientat și nepăstorit. Marcu ne spune că mulțimea arăta ca o turmă fără păstor (6:34).

Prin actul înmulțirii pâinii și a peștilor, Isus are grijă ca cei ce-L urmau să nu ducă lipsă de strictul necesar. Poporul era flămând după învățăturile Lui, dar și flămând fizic. Isus le-a cerut ucenicilor să rezolve criza, dar ei nu au idee cum să o facă. Isus, Fiul lui Dumnezeu, intervine supranatural și înmulțește în două cazuri (6:30-44 și 8:1-9) câteva pâini și câțiva pești ca toți (câteva mii) să fie săturați.

După a doua înmulțire, Isus are o discuție cu ucenicii despre cele două semne miraculoase. Asocierea miracolului înmulțirii cu

„aluatul” fariseilor și a lui Irod are o semnificație spirituală, dar pe care, se pare, ucenicii nu au observat-o imediat.

EXPLICAREA LECȚIEI

Miracolul înmulțirii este singurul miracol prezent în toate cele patru Evanghelii (Mc. 6:34-44; Mat. 14:13-21; Lc. 9:10-17; In. 6:1-15). Dar în Marcu (ca și în Matei) găsim câte două relatări despre înmulțirea pâinilor și peștilor.

Întrebarea 1: Citiți cu atenție paragraful din 6:30-52 și apoi pe cel din 8:1-21. Observați și notați mai jos elementele/detaliile care se repetă (similaritățile) în cazul celor două înmulțiri, iar mai apoi elementele care diferă (distincte):

Elemente similare:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Elemente distincte:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

***Comentariu teologic*: Două înmulțiri?**

Comparația celor două înmulțiri, precum și faptul că Isus le amintește pe amândouă (Mc. 8:19-20) ne duce la concluzia că nu erau miracole identice. Atunci de ce au fost relatate două înmulțiri? De ce nu era suficientă una singură? Au fost două înmulțiri pentru că semnificația lor simbolică este diferită. Prima înmulțire a fost făcută în ținutul evreilor, pentru evrei; a doua a fost în ținutul neamurilor (Decapole), ceea ce ne arată mila lui Dumnezeu pentru neamuri. Chiar faptul că s-au ridicat șapte coșuri de firimituri ne poate trimite la ideea deplinătății, a plenitudinii, a desăvârșirii (în sensul intrării neamurilor în planul divin, cf. Rom. 9-11).

Două aspecte sunt evidențiate aici: compasiunea lui Isus și miracolul înmulțirii.

(1) Compasiunea lui Isus

În primul rând, accentul în text nu cade pe miracolul în sine, ci pe gestul hrănirii oamenilor flămânzi. Motivul înmulțirii și hrănirii a fost mila, compasiunea.

OBS. Verbul folosit de Marcu pentru a arăta **milă** este asociat doar cu persoana lui Isus. De exemplu, când un lepros a venit la Isus, Marcu scrie că „lui Isus I s-a făcut milă de el" (1:41); iarăși, când un tată își aduce la Isus copilul cuprins de un duh rău, îi spune: „Dacă poți face ceva, fie-Ți milă de noi și ajută-ne"

(9:22). Aceste texte arată înspre caracterul mesianic (eliberator, salvator, vindecător) al lui Isus în acțiunile Lui.

Isus este portretizat astfel ca un **păstor**, la fel ca Moise, care a hrănit și el poporul în pustiu. Păstorul se îngrijește de oile lui, le hrănește și le păzește. El face aceasta nu doar din responsabilitate, ci mai ales din dragoste.

Pasajul din 6:7-13 aduce un element nou și important în lucrarea lui Isus și anume împuternicirea și trimiterea celor doisprezece ucenici pentru a propovădui pocăința. Cu toate acestea, în mod oarecum surprinzător, Marcu nu ne relatează nimic din ceea ce s-a petrecut în călătoria lor, ci preferă să se focalizeze pe întoarcerea lor. În momentul în care cei doisprezece se întorc din misiune, intenția lui Isus de a se retrage împreună cu ei într-un loc ferit pentru a se odihni (6:31-32) și probabil pentru a mai petrece timp doar cu ei, era una cât se poate de normală și de necesară.

Întrebarea 2: În acest context, ce a făcut Isus atunci când a văzut că *oamenii au alergat pe jos din toate cetăţile şi au venit înaintea lor în locul în care se duceau ei* (cf. v. 33), respectiv cum s-a raportat El la:

- misiunea Lui vs. întreruperea neprogramată
- nevoia de odihnă
- cei aflați în nevoi

_____

_____

_____

_____

Cum ar trebui să ne raportăm și să procedăm noi astăzi atunci când ne confruntăm cu acest gen de provocări, respectiv care ar trebui să fie prioritățile noastre și de ce?

_____

_____

_____

_____

(2) Intervenția miraculoasă a lui Isus

Evangheliștii nu ne dau informații despre cum s-a petrecut efectiv miracolul. Sunt furnizate doar date despre condițiile și efectele miracolului. Miracolul a constat în prezența și lucrarea Fiului lui Dumnezeu, care S-a îngrijit providențial de nevoile imediate ale oamenilor. Isus demonstrează din nou că este suveran peste natură. Suspendarea unor legi naturale ca să se facă loc unei lucrări supranaturale a fost o intervenție divină repetată, de altfel, în misiunea lui Isus.

> OBS. Cazuri similare de înmulțire a hranei într-un mod miraculos au mai fost consemnate în istoria Israelului. Citim despre hrănirea poporului Israel în pustiu (Exod 16:13-26), sau a celor o sută de inși prin mâinile lui Elisei (2 Regi 4:43-44). Unii teologi văd în acest eveniment chiar o anticipare a ospățului mesianic de la finalul istoriei, sau – de ce nu? – o anticipare a actului Cinei Domnului.

Este surprinzătoare lipsa de înțelegere a ucenicilor, deși au participat la două miracole aproape identice. Fariseii I-au cerut lui Isus un semn din cer (8:11), dar El refuză. Semnul se dorea a fi o manifestare apocaliptică, dar nu știm la ce făceau fariseii aluzie. Apoi Isus le vorbește ucenicilor să se ferească de „aluatul" fariseilor. Aluatul în Biblie întotdeauna este simbolul răului. Cu referire la farisei, găsim aluatul ca manifestarea ipocriziei și învățăturii lor greșite (Lc. 12:1; Mat. 16:12). În Marcu, însă, se pare că aluatul sugerează necredința fariseilor (și a lui Irod) în miracolele lui Isus. Nici ucenicii nu au înțeles totdeauna tot ce a făcut Isus, de aceea sunt apostrofați de El. Credința lor în El ca Fiul lui Dumnezeu era încă în faza de formare. În acest caz, ucenicii doar nu și-au amintit de miracole; Isus nu îi pune la același nivel de necredință cu fariseii.

Întrebarea 3: Ce diferență există între mulțimile care se țineau cu insistență după Isus și ucenicii Lui care Îl urmau din convingere?

_____

_____

_____

Crezi că mai sunt și astăzi astfel de oameni care îl caută pe Isus doar pentru ceea ce ar putea obține de la El (inclusiv vindecări) și nu pentru a Se dedica Lui? Dacă da, prin ce îi putem recunoaște și ce probabilitate există să fii și tu unul dintre ei?

_____

_____

_____

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Isus este prezentat ca <u>păstorul</u> turmei

Actul înmulțirii pâinilor vine imediat după ospățul dat de Irod, care culminează cu uciderea lui Ioan Botezătorul. Irod ar fi trebuit să fie un păstor, un lider care își protejează semenii. El însă îi omoară cu ușurință. Contrastul este între ospățul lui Irod și ospățul dat de celălalt păstor/lider, Isus. Isus se îngrijește de viața semenilor, nu le ia viața. El reprezintă adevăratul păstor.

<u>Întrebarea 4:</u> Din exemplul lui Isus, completați mai jos care credeți că ar trebui să fie atribuțiile unui păstor (spiritual) față de turmă (biserică):

- Un păstor _____ de turmă
- Un păstor _____ de turmă
- Un păstor _____ de turmă
- Un păstor _____ de turmă

Inima lui Isus (*Eu sunt blând şi smerit cu inima* – cf. Mt. 11:29), este aceeași inimă a lui Dumnezeu Tatăl (*Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare şi milostiv, încet la mânie, plin de bunătate şi credincioşie, care Îşi ţine dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea şi păcatul* – cf. Ex. 34:6-7). Iar această inimă se vede și în cazul bolnavilor tămăduiți

la Ghenezaret (6:53-56), în cazul fetiței femeii din ținutul Tirului (7:24-30), în cazul surdo-mutului din Decapole (7:31-37), sau în cazul orbului din Betsaida (8:22-26).

Întrebarea 5: Privește la tine – cum este inima ta? Dai dovadă de milă, de compasiune față de cei jurul tău aflați în nevoi? Ce îți propui să faci în mod concret pentru a-ți arăta mila – pentru a ajuta pe cineva care are nevoie?

_____

_____

_____

Dintre toți cei cărora Isus le-a arăta compasiune, femeia siro-feniciană părea cea mai nepotrivită candidată la a primi vreo binecuvântare din partea Lui. Era o străină, o femeie și mama unei fetițe posedate de un demon. Și totuși, Isus îi acordă atenție și ajutor, fără ca ea să aibă vreo contribuție proprie. Tot ceea ce are este nevoia ei. În modul cel mai simplu și mai inocent, ea doar crede – cu toată smerenia și din tot sufletul – că până și *firimiturile* de milă și îndurare care vin dinspre Isus pot să îi ofere ajutorul de care ea are nevoie disperată.

Întrebarea 6: În ce domenii ale vieții tale știi că ai nevoie de mila lui Isus și ce trebuie să faci pentru a avea parte de ea?

_____

_____

_____

Cât de mult încerci prin faptele tale să te arăți vrednic de a primi mila Lui – care este contribuția pe care crezi tu că ar trebui să o ai pentru a putea beneficia de ea?

_____

_____

_____

b. Isus este prezentat ca <u>suveran</u> peste natură

În lecția aceasta am fost martori la alte miracole care au confirmat venirea Împărăției prin venirea lui Mesia. Isus, Fiul lui Dumnezeu, este suveran peste cele spirituale, dar și peste cele materiale, fizice. Isus este cel ce susține viața spirituală și viața fizică. Să nu uităm ce a făcut El de-a lungul istoriei și să ne încredem întotdeauna în El!

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 5

Titlul lecției: CURAJUL LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 7:1-23

STRUCTURA LECȚIEI

Lecția de azi scoate în relief curajul lui Isus de a confrunta legalismul religios din vremea Lui, depistat mai ales la lideri.

Textul are două părți. Prima parte (7:1-13) este o confruntare cu privire la datina spălării mâinilor, iar a doua (7:14-23) este o clarificare făcută de Isus cu privire la natura purității sau impurității.

Isus este vizitat de un grup de lideri religioși, format din farisei și cărturari, pentru a observa dacă ține sau nu datina bătrânilor. Fiind vorba de lideri religioși, Isus folosește citate din Isaia și Exod pentru a le contracara criticile. Îi numește ipocriți și *desfințători* ai Legii! După incident, folosindu-se de ritualul curățirii, Isus le clarifică ucenicilor ce ar trebui ei să creadă despre raportul dintre religia interioară și religia exterioară. Pentru Isus, întâi contează religia interioară (7:14-23).

<u>Comentariu teologic</u>: Fariseii și cărturarii (adaptare după *Dicționar biblic,* p. 446)

Interpretarea tradițională a numelui fariseilor este de „cei separați". Fariseii proveneau mai cu seamă din clasa meșteșugarilor mijlocii și, întrucât ei erau mai aproape de omul de rând, au încercat în mod sincer să facă Legea suportabilă pentru popor. Una dintre primele sarcini ale fariseilor și cărturarilor a fost să stabilească conținutul Legii scrise. Astfel, au stabilit că Legea conținea 613 porunci, 248 pozitive și 365 negative. Următorul pas a fost să „facă un gard" în jurul lor, adică, să le interpreteze și să le completeze astfel încât să nu existe posibilitatea încălcării lor accidentale sau din ignoranță. Cel mai cunoscut exemplu este cazul celor treizeci și nouă de activități interzise în ziua de Sabat.

EXPLICAREA LECȚIEI

1. <u>Confruntarea</u> cu ipocriții religioși

Istoria confruntărilor lui Isus cu liderii religioși acoperă mulți ani din misiunea Lui pe pământ. După ce Isus Și-a început lucrarea prin a face vindecări și a învăța poporul în sinagogi, numele Lui a devenit tot mai popular. Isus știa că fariseii, saducheii și cărturarii nu vor rămâne pasivi la tot ce spunea și făcea El. De aceea, chiar de la începuturile lucrării Lui, Isus a încercat să se ascundă de ei, sau să ceară celor vindecați de El să nu Îl facă de cunoscut (1:44; 3:12). Era prea devreme; ceasul încă nu sosise (cf. Mc. 14:41).

Primul incident public a avut loc după vindecarea slăbănogului (2:1-12), când cărturarii L-au judecat pe Isus pentru că a decretat iertarea de păcate. Nu după mult timp, tot la unison, cărturarii și fariseii L-au criticat pentru că stătea la masă cu vameșii și păcătoșii (2:15-17). Monitorizarea lui Isus devenea tot mai mult o prioritate pentru acest grup de lideri vigilenți ca nu cumva să se strecoare vreo erezie în învățătura Lui. Fariseii păreau cei mai înverșunați, planificând chiar să-L omoare (3:6). Acuzele au început să curgă: Isus era privit ca un destabilizator social, un demonizat, chiar eretic etc.

Practic, legaliștii au înlocuit sensul spiritual al curăției cu unul formal, semnificația interioară cu una exterioară. De aceea, Isus contraatacă cu îndrăzneală citând din Cuvântul rostit de profeții din vechime. Noii lideri evrei făceau aceeași greșeală ca vechii israeliți: erau interesați de forma religiei, nu de conținutul ei.

<u>Întrebarea 1</u>: Citiți cu atenție v. 1-13 și notați în paralel:

- toate expresiile folosite de Isus care se referă la Porunca/Cuvântul lui Dumnezeu și care descriu o progresie în păcatul ipocriziei fariseilor și cărturarilor
- toate referințele la tradiție/datină

7:7 (Exemplu:) îi învață pe oameni doctrinele lor ca și cum acestea ar fi Cuvântul lui Dumnezeu (dau *învăţături care nu sunt decât nişte porunci omeneşti*);

7:3 _____

_____

7:5 _____

_____

7:8 _____

_____

7:9 _____

_____

7:13 _____

_____

În textul nostru, un grup de farisei și cărturari veniți tocmai din capitală, au bătut cale lungă să-L verifice doctrinar pe Isus și grupul Lui de ucenici. Verificarea nu viza nicidecum spiritualitatea, ci raportarea la tradiția strămoșească; țin sau nu datina bătrânilor, în special regulile spălărilor? Spălarea mâinilor nu avea de-a face strict cu igiena fizică, ci cu puritatea și pietatea spirituală.

Practicarea spălării/curățirii reprezenta o declarație publică a evreilor că ei erau speciali, în contrast cu toate celelalte neamuri, considerate necurate. Astfel, de exemplu, atunci când mergeau la piață ca să cumpere mâncare, pentru ei exista întotdeauna riscul să se spurce, ca urmare a contactului cu un samaritean sau cu unul dintre neamuri.

Întrebarea 2: Ce părere aveți despre acest obicei al iudeilor – avea la bază un principiu bun, sau era doar un ritual aplicat greșit? Explicați. Ce alte exemple similare puteți da din istoria bisericii sau din biserica de astăzi?

_____

_____

_____

_____

Cealaltă fațetă a problemei fariseilor viza judecarea celorlalți în funcție de propriile standarde religioase. Dacă privim în dreptul nostru, s-ar putea să recunoaștem că și noi ne comparăm uneori cu ceilalți, iar dacă vedem că nu sunt așa de riguroși ca și noi, acest lucru ne face să ne simțim mai speciali, mai *sfinți*, superiori!

Întrebarea 3: Ți se întâmplă să-i etichetezi pe ceilalți în funcție de ritualurile și formele religioase pe care le îmbrățișează, sau în funcție de rigoarea cu care îndeplinesc aceleași standarde religioase pe care le ai și tu? Dacă da, ce crezi că trebuie să schimbi la atitudinea ta?

_____

_____

_____

2. **Clarificări despre natura purității**

Fariseii și cărturarii erau obsedați de reguli exterioare, crezând – în mod fals – că pot menține puritatea interioară. Isus nu dă răspuns întrebărilor fariseilor, dar își ia timp să le explice ucenicilor principiul: ceea ce spurcă cu adevărat un om nu este materia care intră în om, ci ceea ce iese din inima omului (7:20-23).

Meditație

Isus clarifică aici felul în care trebuie înțeleasă decăderea naturii umane. Nu ceea ce intră în gură ne întinează, ci ceea ce

*ne iese pe gură! Natura umană nu este una pură, curată, în pericolul de a ajunge întinată. Din contră, natura noastră umană este deja întinată – și se manifestă prin pornirile noastre murdare și ceea ce ne iese pe gură – prin urmare, are nevoie de curățire. Mâncarea **sfârșește** în stomac; păcatul **începe** în inimă.*

Isus a respins mai devreme și alte tradiții sau reguli absurde. Textele incluse de Marcu în Evanghelia lui au ajutat cu siguranță primii creștini la limitarea rolului vechii Legi. De altfel, imediat după disputa cu privire la ce anume spurcă pe om, Isus a plecat într-un teritoriu al neamurilor, unde face noi minuni (7:24-8:10) ca semn al extensiei Evangheliei harului.

Întrebarea 4: Recitiți pasajul din 7:24-30. În ce fel ne ajută întâmplarea cu femeia siro-feniciană să înțelegem: (1) principiul accentuat de Isus în confruntarea cu fariseii; (2) misiunea Domnului Isus și a bisericii Sale?

_____

_____

Dacă privim la biserica din ziua de astăzi, care credeți că ar fi unele preconcepții sau poate chiar tabuuri așa-zis *creștine* la care trebuie să renunțăm ca să putem să ne ducem la îndeplinire, fără rezerve, misiunea de propovăduire a Evangheliei, la orice făptură?

_____

_____

_____

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

Curajul confruntării liderilor religioși a adus și clarificările necesare. Noua Lege a lui Isus era mult mai inclusivistă decât cea veche. Ce fel de **religie** a adus Isus?

a. Isus a adus o religie a Cuvântului

Isus a verificat regulile prin Cuvânt. Fariseii și cărturarii nu au trecut acest test. Cuvântul lui Dumnezeu, nu tradiția este autoritatea finală pentru un urmaș al Domnului Isus.

Tradițiile creștine nu sunt în esența lor nici bune nici rele. Ele pot fi utile uneori, amintindu-ne ce anume este adevărat și ce e într-adevăr important. Pe de altă parte, pot cauza o mulțime de probleme dacă le acordăm o importanță exagerată, dacă le îngăduim să ne dicteze modul de viață și le plasăm mai presus de principiile eterne ale lui Dumnezeu.

Exercițiu aplicativ de grup: evaluarea propriilor tradiții creștine

Încercați, împreună cu grupul, să faceți un *inventar* al obiceiurilor religioase/spirituale pe care le practicați (pe unele poate de foarte mult timp). Cereți-I apoi lui Dumnezeu călăuzire pentru a vă ajuta să le evaluați. Verificați dacă toate aceste obiceiuri/tradiții vă ajută cu adevărat să creșteți în credință și vă duc mai aproape de Dumnezeu, sau mai degrabă vă îndepărtează de relația cu El.

Întrebări ajutătoare:

- Care sunt tradițiile sau ritualurile creștine pe care le practici?

- Care dintre acestea îți sunt de folos?
- Care nu se regăsesc în Scriptură?
- Ai observat să existe tradiții sau obiceiuri religioase care tind să te țină la distanță de o relație mai apropiată cu Cristos?

În final, privind în oglinda Cuvântului, propuneți-vă să corectați sau să renunțați la toate tradițiile/obiceiurile care nu au o bază scripturală și care nu vă ajută să fiți mai asemănători cu Isus.

b. Isus a adus o religie a inimii

Ceea ce a criticat cu curaj Isus la farisei și cărturari a fost preocuparea exagerată pentru necurățiile (neregulile) exterioare. Isus însă era preocupat de necurățiile interioare, care nu pot fi spălate de detergenții umani. Sfințirea, curățirea aveau de-a face cu lăuntrul ființei umane.

Isus ne cere să fim religioși întâi de toate în inima noastră. Dacă supralicitezi formele exterioare în detrimentul conținutului, aceasta va duce la ipocrizie. Astfel, Isus îndrăznește să ne întrebe: Ce fel de religie ai? O religie preocupată de exterior, sau una preocupată de interior? O religie a regulilor, sau o religie a relațiilor?

Întrebarea 5: De ce crezi că unor *creștini* le este mai ușor să urmeze anumite reguli religioase decât să dezvolte o relație personală cu Dumnezeu? În ce măsură te regăsești și tu printre aceștia?

_____

_____

_____

c. Isus a adus o religie a onestității

Fariseii și cărturarii au venit la Isus cu un gând nobil: să apere curăția. Dar ei aveau o perspectivă deformată despre ce fel de curăție așteaptă Dumnezeu de la ei. Se axau pe datinile din afară, uitând de datoriile dinlăuntru. Dar Dumnezeu se uită la inima omului, nu la fața lui.

Meditație – Curat vs. Necurat

Primul act de răzvrătire la care această lume a fost martoră a avut de a face cu ceva ce a fost pus în gură și a fost mâncat (cf. Gen. 3:6). De atunci încoace, ne-am „specializat" în răstălmăcirea darurilor de mâncare pe care Dumnezeu ni le-a pus la dispoziție, iar regulile alimentare cuprinse în Legea mozaică sunt cel mai clar exemplu în acest sens. Câțiva dintre fariseii din primul secol au conceput aceste legi în principal pentru a reglementa ritualurile lor ceremoniale legate de „curăție". Dar Domnul Isus vine și afirmă că „toate bucatele sunt curate" (Marcu 7:19). El demolează astfel toate reglementările alimentare exagerat de scrupuloase, care ajunseseră să umbrească aspectele mult mai importante legate de ***inima omului, locul în care sălășluiește adevărata necurăție*** *– adică tocmai* ***aspectul pe care îl ținteа Legea de la bun început.***

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 6

Titlul lecției: DIVINITATEA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 8:27-9:13

STRUCTURA LECȚIEI

Lecția de azi se concentrează pe două momente cruciale din misiunea lui Isus, pe care Marcu le-a inclus cu scopul de a întări credința în divinitatea lui Isus.

Primul moment este la Cezareea lui Filip, unde Isus îi întreabă pe ucenici cine cred oamenii că este El (8:27-30). Răspunsurile diferă și sunt confuze. Apoi, Isus vrea să se asigure că ucenicii Lui înțeleg bine cine este El și pentru ce a venit în lume. Ca purtător de cuvânt al grupului, Petru răspunde pentru toți: „Tu ești Cristosul!". Din acel moment, Isus vorbește tot mai des despre exodul Său. Ucenicii și norodul nu înțeleg imediat sensul cuvintelor lui Isus, de aceea El le explică că „dacă voiește cineva să vină după Mine" trebuie să fie gata pentru sacrificii, așa cum El era gata să se sacrifice pentru ei.

Al doilea moment vine după o săptămână, când, în prezența a trei ucenici, Isus se schimbă la față înaintea lor (9:2-13). Transformarea în planul vizibil îi șochează pe cei trei. În planul invizibil, Isus stă de vorbă cu Ilie și Moise, care Îl pregăteau pentru ce va urma. O voce din cer confirmă din nou divinitatea lui Isus. Transfigurarea la față

este înțesată de elemente supranaturale. Schimbarea la față completează momentul de turnură în viața lui Isus. De acum înainte, Isus îi pregătește pe ucenici pentru patimile, moartea și învierea Lui.

EXPLICAREA LECȚIEI

Evanghelistul Marcu selectează trei paragrafe esențiale în înțelegerea divinității lui Isus. Între două momente istorice (mărturia lui Petru la Cezareea lui Filip și schimbarea la față pe munte), Marcu intercalează un dialog al lui Isus cu ucenicii Săi despre inevitabilitatea suferinței pe calea uceniciei.

1. Confirmarea divinității lui Isus

Tema divinității lui Isus străbate toată Evanghelia lui Marcu:

- Divinitatea lui Isus a fost întâi afirmată de Dumnezeu Tatăl, la botez (1:10-11).
- Apoi, a fost recunoscută de demoni (3:11).
- A urmat confirmarea mesianității Lui prin mărturia lui Petru în numele celorlalți ucenici (8:29-30).
- În fine, Tatăl din cer intervine din nou și auzim vocea care cere ascultare totală de Fiul (9:7).

Evenimentele combinate de la Cezareea și de pe muntele schimbării la față sunt punctul culminant în misiunea lui Isus. Acum totul este pe față. Ucenicii trebuie să știe cine este El cu adevărat, că Isus este Fiul lui Dumnezeu.

Întrebarea 1: Citiți paragraful din 8:27-30. Întrebarea lui Isus din v. 27 – *Cine zic oamenii că sunt Eu?* – are rolul de a afla percepția oamenilor cu privire la identitatea Lui.

Ce răspunsuri dau oamenii de astăzi la această întrebare?

_____

_____

_____

Care este răspunsul tău la această întrebare – *Dar tu, cine zici că este Isus?*

_____

_____

_____

Meditație

Dacă i-ai întreba pe prietenii tăi: „Ce spun oamenii despre mine?", probabil ar considera că vrei să te umfli în pene. Ce importanță are ce spun sau cred oamenii despre tine? Doar nu ești tu centrul Universului! Și totuși, ceea ce spun sau cred oamenii despre Isus este extrem de important, pentru că El este Fiul lui Dumnezeu și singura salvare pentru păcătoși!

Ceea ce spui/mărturisești și crezi tu despre Isus Cristos este o chestiune de viață și de moarte. (Ioan 8:21, 24; 1 Ioan 2:22–27; 4:1–3). Locuitorii din Cezareea lui Filip obișnuiau să spună: „Cesar este Domn!" Mărturisirea aceasta îi identifica drept cetățeni romani loiali stăpânirii, dar nu putea să îi elibereze de

păcate, de iad și pedeapsa veșnică. Singura mărturisire care ne mântuie este: „Isus este Domnul!" (1 Cor. 12:1–3) atunci când vine dintr-o inimă care crede cu adevărat în El (Rom. 10:9–10). (Warren W. Wiersbe)

Întrebarea 2: Ce ai putea și ce ar trebui să faci ca să schimbi percepția oamenilor de lângă tine cu privire la cine este cu adevărat Isus?

_____

_____

_____

***Comentariu teologic*: Fiul omului**

Într-o singură secțiune (8:27-9:50), Isus se referă de mai multe ori la Sine Însuși ca „Fiul omului" (8:31,38; 9:9,12,31). Titlul îl găsim și în VT, mai ales în cartea Daniel (Dan. 7:13-14; 10:47-48). Titlul „Fiul omului" este titlul preferat al lui Marcu, probabil pentru a mărturisi în favoarea umanității lui Isus. Aici și în restul textelor din Marcu unde apare, titlul este direct legat de suferința și moartea lui Isus (10:33,45; 14:21,41), dar și de revenirea Lui în slavă (8:38; 13:26; 14:62).

2. Chemarea la suferință

Afirmația lui Petru la Cezareea lui Filip a fost una îndrăzneață și demonstrativă. Nu știm cât de bine a înțeles Petru ceea ce a spus despre Isus, că este Mesia. Putea fi doar o imagine despre un Mesia eliberator, proiectată ca urmare a lucrărilor spectaculoase făcute de Isus până atunci.

Cu siguranță, ucenicii nu Îl priveau pe Isus ca un Mesia ce urma „să pătimească mult, să fie tăgăduit de bătrâni, de preoții cei mai de seamă și de cărturari, să fie omorât și după trei zile să învie” (8:31). Când Isus le spune agenda ce urma în planul divin, ucenicii, în frunte cu Petru, L-au mustrat. Nu înțelegeau natura și rolul adevăratului Mesia. Mesia cel promis se prezenta acum pe Sine ca Robul ce urma să sufere și să moară.

Vorbind despre patima Lui, Isus își pregătea ucenicii pentru final. Pe noua cale a uceniciei, nu doar El, Învățătorul, dar și discipolii Lui trebuie să fie pregătiți de orice sacrificiu, chiar de moarte.

Întrebarea 3: Citiți v. 31-38 din cap. 8. În v. 35 din acest paragraf, Domnul Isus face una dintre cele mai incisive afirmații ale Sale. Încearcă să explici în cuvintele tale ce înseamnă să-ți pierzi viața pentru Isus și pentru Evanghelie:

_____

_____

_____

_____

Ce implică în mod concret pentru tine ca și urmaș al lui Isus, în această săptămână, să te lepezi de tine însuți, să-ți iei crucea și să-ți pierzi viața pentru Isus și pentru Evanghelie?

_____

_____

_____

_____

3. Transfigurarea lui Isus

Schimbarea la față sau „metamorfoza”/„transfigurarea” lui Isus seamănă cu cea a lui Moise pe muntele Sinai. Strălucirea și albeața sunt semnele prezenței vieții supranaturale, așa cum îngerii sau diverse manifestări ale Dumnezeirii sunt prezentate în Biblie (Dan. 7:9; Mat. 28:3; Mc. 16:5; Ioan 20:12). La toate acestea se adaugă acoperirea norului, un alt simbol al prezenței gloriei divine (Exod 19:9, 16; 24:15-16; 40:35).

Transfigurarea se leagă de paragraful precedent prin două teme: mărturisirea lui Petru și prevestirea patimilor Lui. Isus este identificat ca Mesia, Fiul lui Dumnezeu, atât de vocea lui Petru, cât și de vocea Tatălui din cer. Mărturiile lor se completează.

Evenimente similare transfigurării lui Isus apar în VT (Iacov, Moise, Ilie, Isaia, Daniel, Ezechiel) și în NT (Pavel în 2 Cor. 12, Ioan pe insula Patmos). Ele descriu venirea Împărăției lui Dumnezeu în glorie.

Întrebarea 4: Citiți v. 1-13 din cap. 9. Care credeți că a fost rolul acestui eveniment și ce mesaj a dorit să le transmită Isus ucenicilor?

_____

_____

_____

Transfigurarea nu este doar un semn al divinității lui Isus, ci și o prefigurare a gloriei viitoare. Prezența lui Ilie și Moise (doi profeți care au suferit pentru mărturia lor și care au avut experiența teofaniei) anticipa glorificarea lui Isus, care urma să vină după

suferința, moartea și învierea Lui. Cei mai mulți comentatori cred că Moise și Ilie reprezintă Legea și prorocii, două surse vechi care mărturiseau în favoarea lui Mesia.

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Isus este confirmat ca Mesia, Fiul lui Dumnezeu

Ceea ce s-a afirmat la începutul Evangheliei este confirmat acum la mijlocul ei: că Isus este Fiul lui Dumnezeu.

Transfigurarea a fost un fapt real, o experiență obiectivă și nu o vedenie. Acesta a fost mesajul lui Marcu pentru Biserica Primară: Isus este mai mult decât ceea ce apărea, El este Fiul Divin, confirmat de Tatăl, care făcea legătura între vremuri.

b. Isus Își cheamă ucenicii la ascultare

Cele două mari paragrafe din lecție sunt legate între ele și prin accentul pus pe **ascultare**. Isus le cere ucenicilor ascultare, iar Tatăl din cer la fel.

În timpul schimbării la față, au apărut Ilie și Moise, dar după ce Tatăl Îl confirmă pe Fiul, cei doi dispar din scenă, ca și cum credința trebuie să fie unidirecțională, doar în Isus. Nu există loc pentru altcineva, pentru că Isus nu poate să-Și împartă slava cu nimeni.

Întrebarea 5: Care este reacția ta atunci când conștientizezi, din cuvintele lui Isus, prețul adevăratei ucenicii?

_____

_____

_____

Ce ar trebui să schimbi la viața ta ca să te poți numi într-adevăr ucenicul lui Isus, respectiv la ce obiceiuri din trecut mai e nevoie să renunți ca să fii un urmaș real al Lui?

_____

_____

_____

Meditație

Provocările vieții de zi cu zi despre care vorbește Domnul Isus în Evanghelii sunt cât se poate de reale și pentru noi, astăzi. Lepădare de sine, renunțare, moarte, pierdere – toate acestea nu fac parte din standardele lumii pentru o viață de succes. Mai degrabă ne vine ușor să evităm astfel de sacrificii și să căutăm să ne fie nouă bine. Dar Isus se uită drept în ochii noștri și ne întreabă: „Există ceva în lumea asta pe care pui preț mai mare decât pe Mine?" E posibil ca întrebarea Lui să ne pună în dificultate, dar știm că El acceptă doar un răspuns sincer, din inimă!

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

_____

_____

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

_____

_____

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

_____

_____

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

Bibliografie

- Cristian Bădiliță, *Evanghelia după Marcu*, ediție bilingvă (București: Vremea, 2015).

- R. T. France, *The Gospel of Mark*, The New International Greek Testament Commentary (Grand Rapids: Eeerdmans, 2002).

- David Garland, *Mark*, The NIV Application Commentary (Grand Rapids: Zondervan, 1996).

- Robert Gundry, *Commentary on Mark* (Grand Rapids: Baker Academic, 2010).

- John F. MacArthur, *Mark. MacArthur Bible Studies* (Nashville: Word Publishing, 2000).

- Dane C. Ortlund, *Mark. A-12 week study. Knowing the Bible* (Wheaton: Crossway, 2013).

- Robert Stein, *Mark*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Baker Academic, 2008).

- Warren W. Wiersbe, *The Wiersbe Bible Study Series: Mark* (Colorado Springs: David C. Cook, 2013).